

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, soudkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudce JUDr. Jakuba Camrdu v právní věci žalobce: **M. J.**, právně zastoupen JUDr. Jaroslavem Savkem, AK se sídlem Dlouhá 31/63, 415 01, Teplice, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor správních činností a krajského živnostenského úřadu**, se sídlem Velká Hradební 3118/14, 400 02, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 8. 2008, č. j. 15 Ca 98/2008 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení
- III. Odměna advokáta JUDr. Jaroslava Savka, AK se sídlem Dlouhá 31/63, 415 01, Teplice, **se u r č u j e** částkou 5712 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2008, č. j. 3732/SčaKŽÚ/52305/2008-3, jímž bylo zamítnuto jako opožděné stěžovatelovo odvolání ze dne 5. 3. 2008 proti rozhodnutí, kterým byl zamítnut jeho návrh na povolení obnovy řízení ve věci rozhodnutí Městského úřadu v Děčíně, odboru vnitřních věcí, č. j. OVV 143,144,145/2003-TP, jímž byl stěžovateli zrušen údaj o místě trvalého pobytu podle zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných čísel.

Dne 23. 12. 2003 Městský úřad Děčín, odbor vnitřních věcí vydal rozhodnutí o zrušení údaje o místu trvalého pobytu, které bylo dne 27. 12. 2003 doručeno stěžovateli ustanovené opatrovnici, přestože pobyt stěžovatele byl znám. Dne 12. 11. 2004 se stěžovatel obrátil na Městský úřad Děčín se stížností, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí o zrušení údaje o místu trvalého pobytu. Správním orgánem byl stěžovatel vyzván, aby své podání doplnil v tom smyslu, zda se jedná o návrh na obnovu řízení či podnět k přezkumu mimo odvolací řízení. V následném podání ze dne 20. 12. 2004 stěžovatel upřesnil, že se jedná o návrh na obnovu řízení. Městský úřad Děčín, odbor správních činností a živnostenský úřad návrh stěžovatele zamítl, neboť ho neshledal důvodným. Dne 18. 2. 2005 podal stěžovatel proti tomuto rozhodnutí včas odvolání. Krajský úřad Ústeckého kraje odvoláním napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k novému projednání a rozhodnutí, a to z důvodu nesprávného postupu správního orgánu, když stěžovateli ustanovil opatrovníka, i když mu byl pobyt stěžovatele znám, stěžovateli tak nebyla umožněna účast v řízení. V návaznosti na toto rozhodnutí Magistrát města Děčín rozhodnutí Městského úřadu Děčín, odbor vnitřních věcí, č. j. OVV-143, 144, 145/2003-TP, ze dne 23. 12. 2003 zrušil. Majitelka domu jako oprávněná osoba podala proti tomuto rozhodnutí včas odvolání, Krajský úřad Ústeckého kraje zrušil rozhodnutí Magistrátu města Děčín, odbor vnitřních věcí s tím, že prvostupňový správní orgán nepostupoval v souladu s ustanovením § 64 správního řádu, neboť bez toho, aniž by rozhodl o samotném návrhu na obnovu řízení (nerozhodl o povolení obnovy řízení), rozhodl o tom, že rozhodnutí vydané v řízení o návrhu na zrušení údaje o trvalém pobytu se ruší (rozhodl de facto přímo v obnoveném řízení). V odůvodnění je uvedeno, že Krajský úřad v Ústí nad Labem věc vrací Magistrátu města Děčín, odbor správních činností k novému projednání a rozhodnutí s tím, že v novém řízení je třeba vydat rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení. Dále poukázal na to, že povolení a nařízení obnovy řízení je časově omezeno; ve smyslu ustanovení § 66 odst. 4 správního řádu lze obnovu nařídit nejdéle do tří let od právní moci rozhodnutí; právní moc nastala dne 5. 2. 2004 a obnovu tak již nařídit nelze, tudíž z těchto důvodů návrhu na obnovu řízení nelze vyhovět a obnovu nelze povolit. Magistrát města Děčín, odbor správních činností a živnostenský úřad na základě výše uvedeného rozhodnutí krajského úřadu rozhodnutím ze dne 15. 1. 2008 návrh účastníka na povolení obnovy zamítl. Odvolání stěžovatele ze dne 22. 1. 2008, doručené Magistrátu města Děčín dne 5. 3. 2008, bylo jako opožděné zamítnuto. Stěžovatel zaslal dne 29. 2. 2008 Nejvyššímu správnímu soudu podání, které nazval jako stížnost, v níž brojil proti rozhodnutí Městského úřadu v Děčíně ze dne 23. 12. 2003 a proti rozhodnutí Magistrátu města Děčín. Toto podání, které Nejvyšší správní soud dle obsahu posoudil jako žalobu proti rozhodnutí žalovaného, bylo postoupeno věcně a místně příslušnému Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ještě před podáním odvolání proti němu, a až následně se začal domáhat zrušení rozhodnutí odvolacího orgánu. V důsledku toho, soud vyhodnotil žalobu jako předčasně podanou s tím, že tento nedostatek podmínky řízení nelze zhojit, a proto ji rozhodnutím ze dne 15. 5. 2008, č. j. 15 Ca 90/2008 - 25, odmítl. Doplnění žaloby s ohledem na obsah soud vyhodnotil jako přípustně podanou žalobu. Tuto žalobu rozsudkem ze dne 22. 8. 2008, č. j. 15 Ca 98/2008 - 23 zamítl. Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost.

V kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že rozhodnutí Magistrátu města Děčín ze dne

15. 1. 2008, č. j. OSC/81223/2007 mu bylo doručeno a proti tomuto rozhodnutí podal odvolání; podle stěžovatele však nelze přesně určit, kdy mu bylo toto rozhodnutí doručeno, ani kdy bylo proti němu podáno odvolání. Stěžovatel namítá, že správní orgán mu nedal možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a neumožnil tím dotčeným osobám uplatňovat jejich zájmy. Správní orgány nezjistily stav věci tak, aby nevznikly pochybnosti o jejich postupu v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Klíčovým stížním bodem je dle stěžovatele posouzení otázky doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, dle něj zde mělo být provedeno dokazování proto, aby bylo zcela nepochybně určeno, který den bylo toto rozhodnutí stěžovateli skutečně doručeno; ve skutečnosti mu bylo doručeno později, než uvádí soud; stěžovatel nemá možnost ovlivnit datum, které je napsáno na dodejce, je-li ve věznici. Podle znění ustanovení § 60 zákona č. 71/1967 Sb., v platném znění, nelze souhlasit s odůvodněním nepřezkoumání případně pozdě podaného odvolání, když i takovéto odvolání je povinen odvolací orgán přezkoumat z toho hlediska, zda neodůvodňuje obnovu řízení či zrušení nebo změnu rozhodnutí v mimoodvolacím řízení. Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvádí k námitce stěžovatele, že ve skutečnosti bylo rozhodnutí doručeno později než dne 18. 1. 2008, že ze správního spisu je jednoznačně zřejmé, že stěžovatel rozhodnutí osobně převzal dne 18. 1. 2008. Námitku, že stěžovatel nemá možnost ovlivnit datum, které je napsáno na dodejce, je-li ve věznici, považuje žalovaný za zcela nedůvodnou. Žalovaný se zcela ztotožňuje se závěry krajského soudu uvedenými v rozsudku. Kasační stížnost je dle žalovaného nedůvodná a měla by být Nejvyšším správním soudem zamítnuta.

Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a věc posoudil následujícím způsobem.

Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 5. 12. 2003, č. j. 5 A 14/2002 - 35, publikovaný pod č. 287/2004 Sb. NSS, usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 8 As 51/2006 - 105, www.nssoud.cz, rozsudek ze dne 27. 11. 2008, č. j. 2 As 53/2007 - 111, www.nssoud.cz) v případě žaloby směřující proti rozhodnutí, jímž bylo odvolání stěžovatele zamítnuto jako opožděné, přezkoumává správní soud napadané rozhodnutí pouze z toho hlediska, zda skutečně bylo, či nebylo odvolání stěžovatele po právu zamítnuto jako opožděné, zda tedy odvolatel (stěžovatel) byl, či nebyl zkrácen na svém veřejném subjektivním právu na přezkoumání správního rozhodnutí prvního stupně. Samotným přezkumem zákonnosti správního rozhodnutí 1. stupně se tedy správní soudy v tomto řízení zabývat nemohou.

Nad rámec stížních bodů může soud přezkoumávat rozhodnutí žalovaného, pokud shledá jeho vady způsobující nicotnost. Krajský soud neshledal v napadeném rozhodnutí vady, které by způsobovaly jeho nicotnost. Protože bylo předmětnou žalobou brojeno

proti rozhodnutí o opožděnosti odvolání, ze žalobních bodů může být tedy předmětem přezkumu toliko otázka, zda žalovaný správně vyhodnotil stěžovatelovo odvolání jako opožděné a zamítl je, a nikoliv tedy právní posouzení správnosti a zákonnosti předcházejícího řízení, jak v ostatních bodech namítá stěžovatel.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem odvolacího orgánu i krajského soudu ve věci posouzení otázky doručení rozhodnutí správního orgánu stěžovateli. Jak vyplývá ze správního spisu, stěžovatel rozhodnutí osobně převzal oproti vlastnoručnímu podpisu dne 18. 1. 2008, jak je zřejmé z ručně psaného data a otištěného razítka Vazební věznice na dodejce. Tento den je tedy třeba považovat za den oznámení správního rozhodnutí a počátek běhu lhůty pro podání odvolání ve smyslu ustanovení § 54 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen starý správní řád). Starý správní řád byl použit v návaznosti na větu druhou ustanovení § 179 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle které bylo-li rozhodnutí před účinností tohoto zákona zrušeno a vráceno k novému projednání správnímu orgánu, postupuje se podle dosavadních předpisů (tedy podle starého správního řádu). Odvolání bylo třeba podat ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, nestanoví-li jinou lhůtu zvláštní právní předpis. V tomto případě žádný právní předpis nestanoví jinou lhůtu pro podání odvolání, lhůta stěžovatele pro podání odvolání tedy skončila dne 5. 2. 2008. Odvolání bylo stěžovatelem podáno na podatelně správního orgánu až dne 5. 3. 2008, tedy po skončení lhůty pro podání odvolání; odvolání bylo tedy v souladu se zákonem zamítnuto pro opožděnost.

Námítka stěžovatele, že ve vazební věznici nemá možnost ovlivnit datum, které je napsáno na dodejce, nemá oporu ve spisovém materiálu. Nelze přisvědčit námitce stěžovatele, že odvolací orgán dostatečně nezjistil stav věci tak, aby nevznikly pochybnosti o jeho postupu v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, konkrétně nezjistil, kdy bylo rozhodnutí stěžovateli doručeno. Stěžovatel však neuvedl žádné skutečnosti, kterými by hodlal doručení rozhodnutí zpochybnit, resp. netvrdil ani nevyvrátil, že by snad podpis na dodejce nebyl jeho. Nedokázal ani uvést, kdy tedy bylo rozhodnutí správního orgánu doručeno, nemělo-li by tomu být dne 18. 1. 2008. Rovněž z předloženého spisového materiálu nic nenasvědčovalo tomu, že by stran data doručení rozhodnutí stěžovateli mohly vzniknout důvodné pochybnosti. Dodejka obsahovala vlastnoručně potvrzené převzetí písemnosti doručované do vlastních rukou stěžovatelem, nikoli např. převzetí zaměstnancem věznice, přitom zde by bylo lze připustit, že k předání písemnosti stěžovateli by mohlo dojít kdykoli jindy; nicméně, jak již bylo uvedeno, stěžovatel žádnou takovou skutečnost neuvedl.

Podle ustanovení § 60 starého správního řádu je odvolací orgán povinen přezkoumat i opožděné nebo nepřípustné odvolání z toho hlediska, zda neodůvodňuje obnovu řízení anebo změnu nebo zrušení rozhodnutí mimo odvolací řízení; jinak odvolání zamítne. Odvolací orgán není oprávněn opožděné nebo nepřípustné odvolání odmítnout; vždy je povinen je věcně přezkoumat, přitom může v podstatě dojít ke dvěma situacím:

a) odvolací orgán z obsahu podání zjistí, že je zde důvod pro obnovu řízení (§ 62) a potom bude postupovat podle § 63 odst. 1 nebo důvod pro změnu či zrušení napadeného rozhodnutí v řízení mimo odvolání (§ 65) a potom bude postupovat podle ustanovení § 65 až 68,

b) odvolací orgán takový důvod nezjistí a odvolání zamítne jako opožděné nebo nepřipustné. V tomto případě je rozhodnutí, které musí mít všechny předepsané náležitosti dle § 47, rozhodnutím o odvolání ve smyslu ust. § 59 odst. 4 a nelze se proti němu odvolat.

Žalovaný tomuto postupu dostál, když v odůvodnění rozhodnutí uvedl, byť stručně, že důvody pro užití mimořádných opravných prostředků neshledal. Posuzoval-li ve smyslu výše uvedeného žalovaný, zda není důvod uvedený ad a), nelze odhlédnout od skutečnosti, že tak činil v době, kdy již marně uplynuly lhůty, v nichž by bylo lze obnovené řízení, resp. řízení mimo odvolání reálně provést, přitom tyto lhůty nelze prominout (§ 63 odst. 3, § 68).

Jakkoli lze mít výhrady k postupu správních orgánů v průběhu správních řízení, nelze se již v řízení o kasační stížnosti, jejímž předmětem může být toliko zkoumat otázku včasnosti podaného odvolání, zákonností postupu správních orgánů jakož i meritorním posouzením věci – zrušením údaje o trvalém pobytu, jakkoli zabývat.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že přezkoumávané rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem není nezákonné, jak tvrdí stěžovatel, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanovena advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (ustanovení § 35 odst. 8, ve spojení s ustanovení § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé, a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ustanovení § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a ustanovení § 13 odst. 3 shora citované vyhlášky, celkem 4800 Kč.

Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v tehdy platném znění. Částka daně, vypočtená dle ustanovení § 37 odst. 1 a ustanovení § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 912 Kč. Ustanovenému advokátovi se tedy přiznávají náhrady nákladů v celkové výši 5712 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst.3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 24. dubna 2009

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu